

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אחמד טיבי

פ/3398/25

הצעת חוק איסור שימוש בתקשורת בביטויים מעודדי אלימות, התשפ"ג–2023

1. ביטויים אסורים (א) לא יפרסם אדם באמצעי תקשורת הודעה המכנה אירוע אלימות "אירוע על רקע כבוד המשפחה" או "אירוע על רקע רומנטי"; בסעיף קטן זה, אמצעי תקשורת – עיתון מודפס, אתר חדשות אינטרנטי שתוכנו מתעדכן לפחות פעם ביום ושידורי רדיו וטלוויזיה הניתנים לציבור לפי כל דין.
- (ב) מי שפרסם הודעה כאמור בסעיף קטן (א) בניגוד להוראות אותו סעיף, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז–1977.¹
2. חובת תיקון העובר על הוראת סעיף 1 יפרסם בהקדם האפשרי הודעה בהבלטה, שבה יציין כי הכינוי שניתן לאירוע האלימות היה שגוי.
3. עוולה אזרחית (א) השימוש בכינוי כאמור בסעיף 1 הוא עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש]², יחולו עליו בכפוף להוראות חוק זה.
- (ב) באחריות אזרחית בתביעה לפי חוק זה יישאו עורך אמצעי התקשורת, מי שהחליט בפועל על הפרסום והאחראי על אמצעי התקשורת.
- (ג) מסר עובד המדינה כהגדרתו בחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל–1970,³ המעורב בחקירת אירוע אלימות, ידיעה בדבר אירוע אלימות לאמצעי תקשורת או למי מטעמו, והעובד האמור השתמש בביטויים האסורים לפי סעיף 2, יישא גם עובד המדינה באחריות לעוולה האזרחית כאמור בסעיף קטן (א).
4. זכות תביעה אזרחית תביעה לפי חוק זה תוגש על ידי נפגע העבירה באירוע האלימות; נפטר הנפגע כאמור, רשאים בן זוגו, ילדו, הורהו או אחיו להגיש תביעה לאחר מותו, למעט אם הורשעו בביצוע אותה עבירה או בסיוע לביצועה.

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

³ ס"ח התש"ל, עמ' 65.

פיצוי ללא הוכחת 5. (א) בית המשפט רשאי לפסוק לתובע לפי סעיף 4 פיצויים בסכום שלא יעלה נזק על 50,000 שקלים חדשים בלא הוכחת נזק.

(ב) בבוא בית המשפט לפסוק פיצויים בלא הוכחת נזק כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא להתחשב, בין השאר, בהיקף ההפרה, בחומרתה ובנסיבותיה.

ד ב ר י ה ס ב ר

גורמי אכיפת החוק וכלי התקשורת משתמשים בהודעותיהם ובדיווחיהם בביטויים המצמידים למעשה אלימות ובעיקר רצח תכונות חיוביות כמו השימוש בביטוי "רצח על רקע כבוד המשפחה" או "רצח על רקע רומנטי".

חוק זה בא לאסור שימוש בביטויים כאלה שכן הצמדת מעשה אלימות כמו רצח לביטויים חיוביים מעבירה מסר מעודד והצדקה למעשה שכזה.

כמו כן, שימוש בביטויים כאלה, בפרט כאשר הליכי החקירה בתחילתם, גורם נזק אדיר למשפחת קורבן מעשה האלימות אשר בנוסף להתמודדות הקשה נוכח אירוע האלימות כשלעצמו, צריכה להתמודד גם עם שטף של שמועות שליליות על הקורבן.

נוסף על האיסורים שבהצעת החוק, מוצע להטיל על העובר על החוק, חובת פרסום הודעה מתקנת וכן לאפשר לקורבן או למשפחתו להגיש תביעה נזיקית כנגד המפרסם.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/1774/19).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בסיוון התשפ"ג (05.06.2023)